

Беба Євгеній

магістрант

Овчарик Зоряна

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м.Ніжин

ВИТРАТИ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА, ЇХ ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ

В сучасних умовах господарювання, який характеризується переходом підприємств промисловості до ринкової економіки одним з найважливіших показників оцінки ефективності їх діяльності є показник прибутку. Саме цей показник, який відображає у вартісній формі кінцевий результат роботи підприємства, за своєю природою найбільшою мірою – порівняно з іншими вартісними показниками – підходить для оцінки діяльності підприємств в умовах їх роботи за принципами самофінансування.

Витрати підприємства поділяють на: витрати операційної діяльності; витрати інвестиційної діяльності; витрати фінансової діяльності; інші витрати звичайної діяльності.

Операційна діяльність – це основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю. Головною умовою ефективного управління підприємством з надання рекламних послуг є отримання повної, достовірної та оперативної інформації про витрати, які формують собівартість наданих послуг. Таку інформацію надає облік витрат виробництва, що є центральною підсистемою в інформаційній системі бухгалтерського обліку. Від належної організації обліку витрат та калькулювання собівартості наданих послуг залежать рівень економічного управління підприємством, ступінь впливу результатів діяльності окремих підрозділів на підвищення ефективності діяльності, обґрунтованість планування якісних та кількісних показників й оптимальне ціноутворення.

Із введенням нових правових і облікових принципів, правил, законів, нормативів докорінно змінилися підходи до визначення витрат, розрахунку собівартості, оптимальних баз розподілу витрат, формування витрат діяльності.

Нині існують ґрунтовні розробки з питань управління витратами виробництва, складу, визначення впливу їх на економічні показники діяльності підприємства. Вивчення проблеми економічної сутності витрат виробництва і методології їх дослідження набуває все більшого значення в сучасних умовах господарювання, тому економічна сутність витрат розглядається в працях науковців. Вагомий внесок у вивчення цієї проблеми зробили такі вчені: І. Бланк, Ф.Бутинець, А. Гальчинський, С. Голов, В. Завгородній, В. Сопко та ін. Проте, не зважаючи на підвищений науковий інтерес до проблем обліку, контролю та аналізу операційних витрат та значну кількість наукових розробок у цьому напрямі, досі немає комплексного підходу до їх вирішення.

Під витратами операційної діяльності на підприємствах рекламного бізнесу розуміються виражені в грошовій формі витрати трудових, матеріальних, нематеріальних, фінансових ресурсів на здійснення операційної діяльності. Операційні витрати підприємства характеризуються такими основними показниками: абсолютною сумою витрат – показник дає уявлення про обсяг операційних витрат, але не дозволяє судити про їхню ефективність; коефіцієнтом (або рівнем) витратоємкості операційної діяльності.

Відповідно до ПС(Б)О 16, витрати операційної діяльності підприємства визнаються за наступних умов: 1) зменшення активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства; 2) визнання на основі систематичного і раціонального розподілу економічних вигод; 3) негайне визнання, якщо економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати критеріям активів підприємства; 4) можлива достовірна оцінка суми витрат.

Метою обліку витрат на підприємстві є своєчасна, повна, достовірна оцінка та відображення фактичних витрат, пов'язаних з виробництвом та збутом продукції, а також своєчасний контроль за використанням ресурсів та грошових коштів.

За підсумками вивченої літератури можна сформулювати такі умовні групи операційних витрат. До першої групи відносяться такі витрати, що безпосередньо пов'язані з виготовленням продукції, наданням послуг чи виконанням робіт. До неї відносяться витрати, які включається до собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг). Друга передбачає витрати, що пов'язані з організацією, управлінням, обслуговуванням і забезпеченням основної діяльності. Витрати другої групи обліковується відокремлено. До неї відносяться адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати.

Нормативно-правове забезпечення обліку, контролю і аналізу витрат операційної діяльності – це сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі, таких як законодавчої, виконавчої та представницької, а також Міністерства фінансів України, Кабінету Міністрів України, Національного банку України, Державного Комітету статистики України, інших міністерств та відомств, власне кожного підприємства. До основних видів нормативно-правового забезпечення обліку і контролю витрат та доходів підприємств, з нашої точки зору, варто відносити: Закони України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, П(С)БО 9 “Запаси” (в частині списання запасів на витрати виробництва), 15 “Дохід”, 16 “Витрати”; 31 “Фінансові витрати”, М(С)ФЗ 2 “Запаси”; 18 “Дохід”, 23 “Витрати позики”; Кодекси України (Податковий, Бюджетний, Господарський, Цивільний, про адміністративні правопорушення, законів про працю тощо); методичні рекомендації з формування собівартості; інструкції, плани рахунків бухгалтерського обліку (національний, робочий); наказ про облікову політику підприємства; графіки документообігу, графіки виконання обліково-звітних та контрольних-ревізійних робіт та ін.

Отже, шляхи зниження операційних витрат: раціональне використання матеріальних ресурсів; дотримання суворого режиму економії на всіх ділянках виробничо-господарської діяльності підприємства; раціоналізація виробництва, зміна обсягу і структури продукції для зниження матеріаломісткості і трудомісткості продукції; безперервність постачання матеріальних ресурсів, що запобігає простоям у виробництві і забезпечує ритмічне, рентабельне використання обладнання; оптимізація витрат на транспортування, зберігання запасів та готової продукції; покращення використання природних ресурсів, застосування більш дешевих матеріалів, повторне їх використання, безвідходні технології виробництва; підвищення кваліфікації персоналу (проведення тренінгів); вдосконалення нормування і мотивації праці; удосконалення організації праці за рахунок зміни форм і методів праці, вдосконалення апарату управління, скорочення витрат на нього.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік в торгівлі: [навч. посіб.] / Ф.Ф.Бутинець, Н.М.Малюга – Житомир: ПП Рута, 2012. – 576 с.
2. Волкова І.А. Фінансовий облік : Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 228 с.
3. Даньків Й.Я. Бухгалтерський облік: [підруч.] / Й.Я.Даньків, М.Я.Остап'юк., - К: Знання, 2014. – 469 с.
4. Іванюта П.В. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік у виробничих підрозділах сільськогосподарських господарюючих суб'єктів: навч. посіб. / П.В. Іванюта. - К.: Центр навч. літератури, 2013. - 362с.
5. Скирпан О.П. Фінансовий облік: [навч. посіб.] / О.П.Скирпан, М.С.Палюх – Т: ТНЕУ, 2014. – 407 с.

Валієва Каріна

студентка

Овчарик Зоряна

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м. Ніжин

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ СКЛАДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Прискорення науково-технічного прогресу, перехід країни до ринкових відносин, векторне спрямування господарської діяльності в умовах процесів глобалізації, інтеграції та автоматизації висувають нові вимоги до системи управління. Суттєве значення відводиться звітності підприємства як основному джерелу інформації для прийняття управлінських рішень. Саме вона повинна забезпечувати економічну самостійність, конкурентоспроможність та фінансову стійкість на ринку.

Все більшого розвитку набуває формування нових інформаційних потоків бухгалтерського обліку, спрямованого на задоволення потреб конкретного